

Dobehne tiger do cieľa?

Termín podujatia

9. 5. 2018

Miesto podujatia

Hotel Aston
Bajkalská 22,
BratislavaOdborný garant
a generálny
partnerSAF Slovenská asociácia
podnikových finančníkov

Hlavní partneri

pwc VÚB BANKA
ZPFI SAS RÚZ

Partneri

DOAS
EPLFINANCE
Prudex, s.r.o.

V spolupráci

Europäische Kommission

Euro ešte zdaleka nie je za vodou

DISKUSNÉ FÓRUM

Na dosiahnutie vyrovnaného rozpočtu budú potrebné reformy, útvarov ako Hodnota za peniaze by malo byť viac.

Olívia Lacenová ©hn
olivia.lacenova@mafraslovakia.sk

Bratislava – Eurozóna zažíva v súčasnosti veľmi dobré obdobie. Všetky členské štátu sú na rastovej trajektorii a na finančné trhy sa plánuje vrátiť už aj Grécko. Bolo by však krátkozraké si myšlieť, že sa už odstránili všetky štrukturálne nedostatky menovej únie a euro je pripravený dlhodobo čeliť budúcim krízam. Potrebujeme fiškálnu úniu, európskeho ministra financií alebo centrálnu stabilizačnú kapacitu? Aj tieto témy boli predmetom diskusie na fóre Dobehne tiger do cieľa?, ktorá sa konala v bratislavskom hoteli Aston. Jedným zo spikrov bol Zsolt Darvas, makroekonóm z vplyvného bruselského inštitútu Bruegel.

Budúcnosť je vo vzdelaní

Darvas za najdôležitejšiu reformu od vypuknutia krízy považuje vznik bankovej únie. Pozitívne vníma aj riešenie štrukturálnych nedostatkov v mnohých krajinách južnej Európy. Poukázal však na stále relatívne veľké príjmové rozdiely v rámci Únie. „Vnímame ich, aj keď sú rozdiely nižšie ako v Spojených štátach,“ vyjadril sa. Preto Darvas považuje za hlavnú

Na diskusii sa zúčastnili sprava Ivan Šramko z Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, viceguvernér NBS Ľudovít Odor a makroekonóm bruselského inštitútu Bruegel Zsolt Darvas.

výzvu zlepšenie vzdelania, ktoré je podľa neho najlepším liekom, aby sa chudobní ľudia dostali k lepším príležitostiam. „Aktívne politiky trhu práce podporujem viac ako dotácie,“ uviedol.

Banková únia je sice klúčovou reformou, avšak stále nie je dokončená. Z troch pilierov funguje plnohodnotne zatiaľ len jednotný bankový dohľad. „Po rokoch jeho existencie sa dá konštatovať, že je naozaj účinný a ECB v spolupráci s národnými bankami dokázala priniesť zjednotenie pravidiel na výkon dohľadu,“ ozrejmil Ivan Šramko, predseda Rady pre roz-

počtovú zodpovednosť. Rezolučné mechanizmy boli dobudované len čiastočne a úplne chýba jednotná ochrana vkladov. Momen-tálne existuje systém ochrany vkladov len na národnej úrovni.

Fiškálna únia

„Úspešná menová únia nemôže existovať bez fiškálnej disciplíny,“ ozrejmil Ľudovít Odor, viceguvernér Národnej banky Slovenska. Od Paktu stability a rastu očakávame, aby boli rozpočty dlhodobo udržateľné a aby v prípade potreby mohli stabilizovať ekonomiku. „Mys-

”

Úspešná menová
únia nemôže
fungovať bez
fiškálnej
disciplíny.

Ľudovít Odor,
viceguvernér Národnej
banky Slovenska

líme si, že pakt v oboch aspektoch zlyhal, zlyháva aj v súčasnosti a aby sme to vyriešili, mali by sme fiškálny rámec viac decentralizovať a odpolitizovať. Okrem toho by bolo vhodné zaviesť aj trhové mechanizmy,“ skonštaoval Odor. Podľa neho bude nutné vyriešiť fundamentalný problém, ktorý predstavuje fakt, že sa nedajú miešať dohromady fiškálna suverenita a záchranné mechanizmy.

Ako ďalej ozrejmil Darvas, fiškálna únia existuje už dnes prostredníctvom európskeho rozpočtu, ktorý je na úrovni jedného

SNÍMKU: HN/PAVOL FUNTÁL

percenta hrubého domáceho produkta Únie. Darvas vidí priestor na väčšiu centralizáciu. Sú totiž oblasti, ktoré je podľa neho lepšie riadiť priamo z centra, ako napríklad stráženie hraníc alebo riešenie otázky migrantov.

Stabilizácia

Jednou z politicky najcitlivejších otázok je vytvorenie centrálnej stabilizačnej kapacity. Nemci sa totiž obávajú, že bude zneužity napríklad Talianski, aby ich do-tovali. Odor poukázal na to, že je veľmi dôležité riešiť otázkou stabilizácie a zdieľania rizík aj cez súkromný sektor. Preto po-važuje za dobrý nápad vytvoriť úniu kapitálových trhov. Šramko dodal, že takáto únia by pomohla znížiť mieru bankového finan-covania v eurozóne. Práve úzky vzťah medzi bankami a štátmi rozpočtami spôsobil prehľbenie eurokrízy.

Návrh Európskej komisie na vytvorenie pozície európskeho ministra financií sa stretol skôr s negatívnymi reakciami panelis-tov. Podľa Odora, ak aj vznikne takáto pozícia, nemá zmysel, aby európsky minister riešil národné témy. Lepšie by bolo sústrediť sa na európske témy, akou je napríklad reštrukturalizácia štátnych dlhov v rámci eurozóny.

POZVÁNKA

HN Events vás pozývajú aj na ďalšie diskusné fórum Dobehne tiger do cieľa?, tento-raz na tému Ktoré riešenia sú politicky priechodné?. Podujatie sa uskutoční 21. mája v Hoteli Devín v Riečnej 4 v Bratislave.

ENERGETIKA

Bez elektriny je stále každý siedmy obyvateľ planéty. Ich počet sa znižuje

Elektrifikácia čierneho kontinentu je na vzostupe.

SNÍMKU: DREAMSTIM

Praha – Na Zemi žije takmer miliarda ľudí, ktorí nemajú prístup k elektrine. Podľa nedávno zve-rejnenej štúdie Medzinárodnej agentúry pre energie je postup elektrifikácie planéty pomalší, než predpokladal program Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj, ktorý plánuje, že všetci ľudia na svete budú mať prístup k elektrine najneskôr do roku 2030.

Medzinárodná agentúra pre energiu teraz konštatuje, že ak sa tempo elektrifikácie v najme-nej vyspelých krajinách nezrýchli, zostane v roku 2030 bez elektriny asi 674 miliónov ľudí.

Vidiek zaostáva

Elektrinu má momentálne 97 percent ľudí žijúcich v mestách, ale vo vidieckych oblastiach je tento ukazovateľ oveľa nižší – v prie-mere 76 percent. Najviac zaostá-vajú africké krajiny na juh od Sahary. V mnohých z nich je bez elektriny drevivá väčšina obyvateľ-stva, bez prúdu je však naprieklak aj viac ako 60 percent obyvateľov severu Kórejského polostrova.

Svetlé body na mape čierneho kontinentu tvorí niekoľko výcho-doafrických krajín, konkrétnie Ke-ňa, Etiópia a Tanzánia. V Ázii za-znamenal najväčší pokrok Ban-gládesh a Afganistan, ktorý sa od

roku 1990 dostał až na 84-precentné pokrytie v roku 2016. Pozi-tívne je, že počet ľudí, ktorí majú doma prúd, od roku 2010 predsa len stúpa rýchlejšie ako v minu-losti – v priemere o 118 miliónov ročne. Koncom roku 2016 počet ľudí nemajúcich prístup k elek-trine celosvetovo prvýkrát klesol pod jednu miliardu.

Pokroky v Indii

Vďaka tomu od roku 2010 pri-budlo asi štyridsať krajín, ktoré mohli Medzinárodnej banke pre

obnovu a rozvoj, zvanej tiež Sve-tová banka, ohlasiť „univerzálny prístup“ k elektrine, teda sto-percentnú elektrifikáciu celého územia. Za úspech možno pova-žovať, že sú medzi nimi krajiny ľudnaté – napríklad Čína, Brázilia, Argentína, Mexiko, Egypt, Thajsko či Vietnam. Medzináro-dná agentúra pre energiu v nasle-dujúcich rokoch očakáva pokrok najmä v Indii.

Elektrifikácia Zeme sa začala na sklonku devätnásťteho storočia v severnej Amerike a v Euró-

Podiel obyvateľov
vybratých krajín bez
elektriny (v percentoch)

Čad	91
Malawi	89
Niger	84
Konžská dem. republika	83
Burkina Faso	81
Madagaskar	77
Mosambik	76
Uganda	73
Zambia	73
Tanzánia	67
Mali	65
KĽDR	61
Angola	59
Nigéria	41

Údaje z konca roka 2016.

Zdroj: idnes.cz

pe, kde väčšina štátov zabezpečila svojim občanom plný prístup k elektrine okolo polovice minulého storočia. Československo, v ktorom malo v čase jeho vzniku elektrinu 34 percent obyvateľov, dosiahol plnú elektrifikáciu v roku 1955. V celosvetovom meradle prebiehala elektrifikácia najrýchlejšie v druhej polovici minulého storočia. V rokoch 1970 – 1990 vzrástol počet ľudí s prístupom k elektrine zo 49 na 71 percent a teraz dosahuje 87 percent.

František Strnad, idnes.cz

LEGISLATÍVA

Väčšina Únie bude mať pravidlá pre GDPR včas

Brusel – Potrebnú legislatívnu súvisiacu s počiatkom platnosti európskeho nariadenia o ochra-né osobných údajov nakoniec väčšina krajín Európskej únie dokázala priať včas alebo sa im to podarí len krátko po tom, čo nariadenie vstúpi 25. mája do platnosti. Odborníci však poukazujú na to, že v praxi bude trvať dlhšie, než úrady v členských krajinách skutočne dokážu nové pravidlá účinne presadzovať.

Nariadenie GDPR, prijaté na jar 2016 a platné od 25. mája, vytvára nový právny rámec ochrany osobných údajov občanov Únie. Dotkne sa všetkých firiem, úradov, jednotlivcov a online služieb, ktoré spracúvajú dátá svojich užívateľov. Internet teraz v Európe každý deň používa okolo 250 miliónov ľudí, teda polovica občanov Európskej únie. Ľudia majú mať lepšiu kontrolu nad tým, čo sa s ich údajmi deje.

Ich súhlas bude potrebný ku každému prípadnému novému spôsobu využitia, za určitých okolností budú môcť ľudia žia-daať, aby boli ich údaje zmaza-né napríklad z výsledkov inter-netového vyhľadávania. Spraco-vateľ dát bude musieť napríklad oznamovať únik či ohrozenie zabezpečenia do 72 hodín prí-

250
MILÍÓNOV ĽUDÍ

používa teraz v Európe internet každý deň. Je to polovica všetkých občanov Európskej únie.

slušnému národnému úradu, ktorý bude mať vec na starosti. V európskom kontexte nariadenie budú mať výrazný vplyv na také firmy, akými je napríklad Google, Twitter či Facebook. Preto napríklad irska vláda, pretože v Írsku majú tieto firmy svoje európske centrály, už vla-ní rozhodla o posilnení rozpo-čtu úradu miestneho komisára pre ochranu dát o štyri milióny eur, aby mohol najať ďalšie desiatky potrebných pracovníkov. Za porušenie pravidel budú hroziť pokutu prepočítané spôsobom, ktorý bol doposiaľ vyu-žívaný najmä pri protimonopol-ných vyšetrovaniach.

Podľa závažnosti sa bude môcť ísť až o 20 miliónovou po-kutu či štyri percentá z ročného obratu firmy. Rozhodne sa pod-toho, ktorá suma bude vyššia. (CTK)